

Opinió

LA MANIFESTACIÓ DEL 10-J HA DE SERVIR

PER CREAR UN RELAT DE FUTUR

El fracàs estatutari

06/07/10 02:00 - [CARLES BOIX](#)

La batalla de l'Estatut s'ha tancat amb un fracàs complet per a les aspiracions del catalanisme federalitzant. Dir qualsevol altra cosa (utilitzant, per exemple, mètriques absurdes, com el percentatge d'articles no anul·lats) és ignorar els fets o actuar de mala fe. Les Corts espanyoles ja eliminaren tot el (modestíssim) sistema de relacions bilaterals entre Generalitat i Estat. Ara, el TC, en una decisió breu però punxeguda, acaba de neutralitzar els pocs avenços (en llengua i finances) que encara recollia el text aprovat l'any 2006.

El català hi queda rebaixat de llengua preferent a llengua purament "normal". Quin tipus de garantia jurídica pot esperar-se d'un concepte tan vague, gris i buit de contingut com el de normalitat? Normal respecte a quina realitat? La que reflecteixen els patrons de consum de televisió d'avui en dia, tots ells rigorosament marcats per concessions regulades des de l'Estat? En comptes de despolititzar i destesar un cert espai en les relacions entre Catalunya i Espanya, el TC torna a obrir dues dècades més d'un estira-i-arronsa incert i angunijat sobre els usos lingüístics i educatius del país.

Utilitzant una cirurgia d'alta precisió (aquella que mata totes les cèl·lules *separatistes* del text aplicant la quimioteràpia a tres articlets), el TC ha ferit de mort el sistema de finançament estatutari. A l'article 206.3, que regula els recursos financers de la Generalitat, ha anul·lat la clàusula final "sempre que duguin a terme un mateix esforç fiscal similar". Sense aquesta condició, que domesticava l'aplicació desbocada del principi de solidaritat que impera a Espanya, el TC dona preeminència absoluta a la idea d'igualtat (de resultats) de les autonomies peninsulars. Això vol dir que qualsevol esforç fiscal particular fet a Catalunya acabarà compartit amb la resta de l'Estat. La Generalitat no podrà ser mai la propietària absoluta de cap increment de recursos mitjançant nous impostos o simplement com a resultat de més recaptació (per exemple, lluitant contra el frau fiscal). Sense la garantia mínima introduïda per aquella clàusula, desapareix tot incentiu a millorar els serveis públics a Catalunya (perquè, com que Catalunya és un contribuent net a l'Estat espanyol, els increments propis acaben diluïts per la senyora solidaritat) o a fer aquella mena de política tributària autòctona (per sostenir l'alè innovador del nostre teixit industrial) que el país necessita tan desesperadament.

Com que això no els devia semblar prou per encotillar la fiscalitat catalana, el TC aclareix a la part interpretativa de la sentència que l'article 206.5 fa referència solament als "mecanismes d'anivellament" (és dir, els fons de compensació interterritorials explícits) quan estableix que l'anivellament entre autonomies no pot fer baixar Catalunya en el rànquing inicial de rendes per càpita entre comunitats autònomes. Per tant, i per exclusió, l'Estat pot fer servir tots els altres instruments (impostos, despesa social, infraestructures) per generar solidaritat sense cap límit, fins i tot capgirant, en un resultat grotesc i únic al món, l'ordenació inicial de rendes regionals.

Finalment, el TC dicta, en la seva interpretació de diverses disposicions addicionals, que el nivell d'infraestructures i les cessions d'impostos depenen sempre de la seva aprovació a les Corts. Ras i curt, qualsevol llei futura pot derogar l'Estatut. Qui parlava de gran pacte polític federal?

Davant d'aquest atemptat a la dignitat de Catalunya (complet, per molt que protestin els autors del famós editorial que va inventar aquesta expressió), cal actuar. La mobilització de dissabte és un primer pas. Ara bé, cal dir les coses pel seu nom. Primer, la major part del fracàs de l'Estatut és responsabilitat de la classe política catalana: dividida en la seva defensa; candorosa (fins al punt d'imaginar el TC com un tribunal d'homes justos, potser per influència del constitucionalisme kelsenian que s'ensenyava a les facultats catalanes), i adormida durant quatre anys (i començant a tractar el TC com el que és en qualsevol país del món, una cambra política, quan tot estava dat i beneït).

Segon, la manifestació no es pot convertir en un exercici de victimisme que permeti exonerar els nostres representants de les seves responsabilitats més concretes. La manifestació ha de servir per construir un relat de futur, ha de tenir un propòsit, i, en definitiva, ha de fer-se sota un sol lema. Per lògica combinatòria, només n'hi ha un de possible. Els altres són inacceptables: "som una nació i no decidim" equivaldria a acceptar l'*status quo*; "no som una nació i no decidim" és el lema del TC; i "no som una nació però decidim" inclou una contradicció ridícula.

Somekawa

Notícies de ...

[Quart](#)

"La major part del fracàs de l'Estatut és responsabilitat de la classe política catalana: dividida en la seva defensa, candorosa i adormida durant quatre anys"

Tercer, el Parlament ha de construir una resposta unitària. La responsabilitat passa sobretot pels membres petits de la coalició governamental. Aquesta s'ha acostumat a operar sota el concepte de la geometria variable (amb un únic mínim comú denominador, governar). Ara, però, toca condicionar la continuïtat del govern al compromís conjunt a Madrid de totes les forces polítiques catalanes. Cal negar suport als pressupostos generals del senyor Zapatero. Si Catalunya no opera com un bloc, els nostres amics bascos en trauran el profit de sempre i haurem perdut un altre any.

Quart, els nostres publicistes de l'avantguarda i de la dignitat han de superar un discurs mental obsolet i ancorat en el segle vint. Han d'entendre les possibilitats que ens ofereix el món, globalitzat, actual. Han de deixar de segrestar les idees de Jaume Vicens Vives. D'això, però, en parlaré al proper article.

Darrera actualització (Dimarts, 6 de juliol del 2010 02:00)

Publicat a

[Avui Catalunya](#) 06-07-2010 Pàgina 16